

Germany with more efficient economy, which is extremely sharpened struggle between them for its own economic, political and civilizational interests. All this eventually led to destruction of international legal order based on international law, which since the French Revolution of 1789-1794 developed solely on the basis of formal positivist ideology.

After the First World War, these factors have been overcome within the established 1919 League of Nations which sought to limit the legal recourse states to war and even ban it in the Pact Briand-Kellogg in 1928 as an instrument of national policy, and the League of Nations failed to prevent Second World War 1939-1945. These factors in his dimension and persists in the current era, which is much like a time on the eve of the First and Second World Wars. Thus, a new World War can also be a third phase of First World War, if the international community does not immediately take the necessary measures to prevent it.

Key words: World War, the social structure of the international community, international law, international legal order, UN Charter.

DOI: 10.33663/0869-2491-2019-30-375-383

УДК 341.123

О.В. КРЕСИН,
доктор юридичних наук, доцент

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МИРОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ООН

У статті проаналізовано міжнародно-правові аспекти миротворчості ООН й на-самперед статутні засади її здійснення. Здійснено класифікацію видів нормативних актів, що регулюють миротворчу діяльність ООН. Уточнено правові механізми миротворчості на основі використання документів Секретаріату ООН.

Ключові слова: миротворча діяльність, Організація Об'єднаних Націй, миротворча операція, агресія, міжнародне право.

Кресин А.В. Международно-правовое регулирование миротворческой деятельности ООН

В статье проанализированы международно-правовые аспекты миротворчества ООН и прежде всего уставные основания их проведения. Осуществлена классификация видов нормативных актов, регулирующих миротворческую деятельность ООН. Уточнены правовые механизмы миротворчества на основе использования документов Секретариата ООН.

Ключевые слова: миротворческая деятельность, Организация Объединенных Наций, миротворческая операция, агрессия, международное право.

Kresin O.V. International Law Regulation of UN Peacekeeping Activities

The article analyzes the international legal aspects of the UN peacekeeping and, above all, its charter bases. The classification of types of normative acts regulating UN peacekeeping activities is carried out. The legal mechanisms of peacekeeping based on the use of documents from the UN Secretariat has been clarified.

Key words: peacekeeping, United Nations, peacekeeping operation, aggression, international law.

1. Основним нормативним актом ООН є її Статут, ухвалений у 1945 р. Першою зазначеною в преамбулі *Статуту ООН* метою створення цієї Організації є «позбавити прийдешні покоління нещастя війни», а також проголошується об'єднання сил «для підтримки міжнародного миру і безпеки», використання збройних сил лише в загальних інтересах, що має забезпечуватися ухваленням принципів і встановленням методів.

Серед цілей ООН у ст. 1 першою проголошується підтримка міжнародного миру і безпеки, заради чого передбачається «вживати ефективних колективних заходів для запобігання та усунення загрози миру і придушення актів агресії, або інших порушень миру, і проводити мирними засобами, відповідно до принципів справедливості та міжнародного права, залагоджування або розв'язання міжнародних конфліктів або ситуацій, що можуть призвести до порушення миру».

Серед принципів здійснення цілей Організації у Статуті ООН (ст. 2) вказується на: вирішення міждержавних спорів мирними засобами, не піддаючи загрози міжнародні мир, безпеку, справедливість; утримання держав від погрози чи застосування сили щодо територіальної недоторканності чи політичної незалежності інших держав.

Встановлений у цій статті принцип невтручання ООН у внутрішні справи держав не поширюється на «дії щодо загрози миру, порушень миру та актів агресії» – питання, що охоплюються розділом VII цього Статуту. При цьому Статут ООН вказує на можливість застосування ООН «дій превентивного або примусового характеру», «примусових дій» (статті 2, 5, 50, 53), «міжнародних примусових дій» (ст. 45) щодо окремих держав (незалежно від їх членства в ООН); усі держави-члени і навіть не члени організації зобов'язуються дотримуватися таких її рішень.

У ст. 14 Статуту ООН вказується на можливість здійснення Організацією «заходів для мирного залагодження» ситуацій, що можуть «порушити загальне благополуччя або дружні відносини між націями, включаючи ситуації, що виникають унаслідок порушення положень цього Статуту, і Цілей та Принципів Об'єднаних Націй». Згідно із Статутом ООН підтримання міжнародного миру та безпеки є не лише загальною метою всіх її органів, й конкретним обов'язком одного з органів ООН – Ради Безпеки (ст. 24). Дослідники також звертають увагу на значення сполучення і зв'язку, дипломатичних відносин (ст. 29 Статуту ООН, яка передбачає можливість створення Радою Безпеки допоміжних органів для виконання її функцій¹.

Мирному вирішенню спорів присвячено розділ VI Статуту ООН. А в умовах конфлікту сторін Рада Безпеки ООН повноважна визначати тимчасові заходи, що мають виконуватися сторонами (ст. 40), застосовувати заходи невійськового характеру, такі, як перервання між державами економічних відносин, транспортного сполучення і зв'язку, дипломатичних відносин (ст. 41), військові операції за допомогою наданих ООН (на підставі угод з державами-членами та їх групами) військ – демонстрації, блокаду та ін. (статті 42, 43).

Отже, здійснення миротворчої діяльності відповідає статутним цілям і принципам ООН та має відбуватися за згодою сторін конфлікту чи, у випадках загрози міжнародному миру та безпеці, незалежно від волі сторін і примусово, на підставі не лише Статуту цієї Організації, й згідно з міжнародним правом та

принципом справедливості. ООН проголосила насамперед свої посередницькі повноваження щодо міждержавних конфліктів. Але у випадках набуття міждержавними конфліктами насильницького характеру (загроза миру, порушення миру, акт агресії) Статут ООН прямо передбачає дії примусового не збройного (тимчасові заходи, санкції) та збройного (їх перелік не є вичерпним) характеру.

Як зазначають сучасні дослідники, частину положень Статуту ООН, пов'язаних з миротворчою діяльністю, ніколи не було реалізовано. Зокрема, не укладалися договори щодо надання національних збройних формувань у розпорядження ООН, що не дало змоги цій організації розвинути механізми мобілізації збройних сил держав; відповідно не були реалізовані положення щодо об'єднаних збройних сил (статті 26, 42, 46, 47 та ін.)². Окрім того, ключовий елемент подальшої миротворчої діяльності ООН – миротворчі операції – безпосередньо не передбачені в Статуті цієї організації³.

2. Спочатку основні *норми щодо миротворчої діяльності ООН* мали прецедентний (*ad hoc*) характер і відображені, зокрема, у резолюціях Ради Безпеки. Основою для їх проведення стала Резолюція Ради Безпеки ООН № 50 від 29 травня 1948 р.⁴ Згідно з п. 6 Резолюції посереднику ООН у Палестині та Комісії з примирення сторін доручалося слідкувати за дотриманням арабо-ізраїльського перемир'я, а в їх розпорядження ухвалено надати «достатню кількість військових спостерігачів»; п. 11 передбачав, хоч і безпосередньо не називав, примусові заходи щодо сторін конфлікту в разі недотримання чи відхилення ними мирних ініціатив ООН на підставі розділу VII Статуту ООН⁵. Саме загальність положень Статуту ООН, що задля уможливлення проведення миротворчих операцій доволі широко тлумачилися, зумовила й надалі переважне посилення резолюцій Ради Безпеки на весь розділ VII Статуту без вказівки на конкретні статті⁶.

Серед численних документів, що безпосередньо регулюють миротворчу діяльність ООН, можна виокремити, зокрема, такі групи (перелік є авторським і не претендує на вичерпність):

1. Статут ООН.
2. Міжнародно-правові інструменти, до яких апелюють акти ООН (наприклад, Гаазькі конвенції 1949 р.).
3. Ратифіковані державами-членами конвенції ООН (зокрема, Загальний акт про мирне вирішення міжнародних спорів 1928 р. з поправками, внесеними Генеральною Асамблеєю ООН у 1949 р.; Конвенція щодо привілеїв та імунітетів ООН та її спеціалізованих агенцій 1946 р.; Конвенція щодо безпеки персоналу ООН та зв'язаного з нею персоналу 1994 р.);
4. Акти Генеральної Асамблеї (насамперед резолюція «Єдність заради миру» 1950 р.; Декларація про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав, про забезпечення їх незалежності й суверенітету 1965 р.; Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами згідно із Статутом ООН 1970 р.; Визначення агресії 1974 р.; Декларація щодо поглиблення і зміцнення розрядки міжнародної напруженості 1977 р.; Декларація про недопущення інтервенції та втручання у внутрішні справи держав 1981 р.; Манільська декларація про мирне вирішення міжнародних спорів 1982 р.; Декларація про право народів на мир 1984 р.; Декларація про посилення ефективності принципу відмови від загрози силою чи

її застосування у міжнародних відносинах 1987 р.; Декларація про недопущення і усунення спорів і ситуацій, що можуть загрожувати міжнародному миру і безпеці, і про роль ООН у цій сфері 1988 р.; Декларація про встановлення фактів ООН у сфері підтримання міжнародного миру і безпеки 1991 р.; Декларація щодо вдосконалення співробітництва між ООН і регіональними угодами чи органами у галузі підтримання міжнародного миру і безпеки 1994 р.; Типовий погоджувальний регламент ООН для вирішення спорів між державами 1995 р.; Принципи та установки для ведення міжнародних переговорів 1998 р.; Підсумковий документ Всесвітнього саміту 2005 р.).

5. Резолюції Ради Безпеки загального характеру (наприклад, 44/21 (1989), 1296 (2000); 1674 (2006); 2436 (2018)), а також резолюції щодо конкретних конфліктів, що містять мандати миротворчих операцій, зміни до мандатів, рішення щодо припинення операцій, передавання операцій іншим організаціям чи прийняття операцій від інших організацій.

6. Спільні резолюції Генеральної Асамблеї та Ради Безпеки ООН (зокрема, «Огляд архітектури мирного будівництва ООН» 2016 р.).

7. Доповіді, заяви, повідомлення Генерального секретаря Раді Безпеки чи Генеральній Асамблеї, схвалені чи прийняті до відома одним із цих органів чи ними обома (зокрема, «Порядок денний для миру. Превентивна дипломатія, миротворчість і підтримка миру» 1992 р.; «Немає стратегії – не виходити: ухвалення рішень Радою Безпеки та згортання чи передавання миротворчих операцій ООН» 2001 р.; «Роззброєння, демобілізація та реінтеграція» 2003 р.; «Верховенство права та правосуддя перехідного періоду в конфліктних і постконфліктних суспільствах» 2004 р.; «Стратегія реформ «Мирні операції – 2010» 2006 р.; «Передовий досвід у сфері підтримання миру» 2007 р.; «Всезагальна доповідь щодо зміцнення здатності ООН керувати операціями на користь миру і підтримувати їх» 2007 р.; «Реалізація рекомендацій Спеціального комітету з операцій з підтримання миру» 2009 р.; «Глобальна стратегія польової підтримки» 2010 р.; «Цивільний потенціал у постконфліктний період» 2011 р.; «Партнерство заради миру: на шляху до партнерської миротворчості» 2015 р.; доповідь «Реорганізація компоненту миру і безпеки ООН» 2017 р.; доповідь «Мирне будівництво і збереження миру» 2018 р.; заява «Акція для підтримання миру» 2018 р.).

8. Результати наукових чи аналітичних досліджень, що були здійснені на замовлення керівних органів ООН, а потім прийняті до відома або до відома і розгляду Генеральною Асамблеєю, Радою Безпеки, Генеральним секретарем, двома з цих органів чи всіма ними (насамперед Доповідь Групи високого рівня з операцій на користь миру Генеральному секретарю ООН у 2000 р. («Доповідь Брахімі»); Доповідь зовнішньої дослідницької організації «У продовження доповіді Брахімі: миротворча коаліція в епоху стратегічної невизначеності» 2009 р.; Доповідь Незалежної групи високого рівня з операцій ООН на користь миру 2015 р.).

9. Угоди ООН у сфері здійснення миротворчої діяльності з іншими міжнародними організаціями, насамперед з Африканським Союзом і Європейським Союзом, а також односторонні акти міжнародних організацій щодо співробітництва з ООН, так чи інакше визнані останньою (наприклад, Спільна декларація про співробітництво між ООН і ЄС у врегулюванні криз 2003 р., Спільна

заява про співробітництво між ООН і ЄС у сфері врегулювання криз 2007 р., План дій з надання розширеної підтримки Організації Об'єднаних Націй у контексті діяльності з підтримання миру в рамках спільної політики ЄС у сфері безпеки та оборони (План дій ЄС) 2012 р.).

10. Директиви та керівництва Генерального секретаря ООН (зокрема, від 11 грудня 2000 р., 17 січня 2006 р.).

11. Офіційні документи Секретаріату ООН, зокрема Політичного комітету, Департаменту миротворчих операцій, Департаменту польової підтримки (зокрема, «Загальна доктрина» («Доктрина Кепстоуна») 2008 р. ДМО і ДПП та шість серій похідних від неї документів; Рішення № 2005/24 ПК 2005 р.; Політична директива щодо центрів спільних операцій та органів для аналізу спільних місій 2006 р. ДМО; Рішення № 2006/47 ПК 2006 р.; Політична директива щодо керівництва, командування та контролю для багатомісних миротворчих організацій ООН 2007 р. ДМО; Рішення № 2007/11 ПК 2007 р.);

12. Неофіційні документи Секретаріату ООН, зокрема Департаменту миротворчих операцій, Департаменту польової підтримки, Робочої групи департаментів та агентств ООН з роззброєння, демобілізації та реінтеграції, що формально мають доктринальний характер, але використовуються як нормативні (зокрема, «Програма нового партнерства» 2009 р., «Глосарій термінів Департаменту миротворчих операцій» (останнє видання – 1998 р.); «Інтегровані стандарти щодо роззброєння, демобілізації та реінтеграції» 2006 р.).

Можна відзначити швидке зростання, починаючи з 2000 р., кількості нормативних актів ООН у сфері миротворчої діяльності, а також посилення регулювання останньої актами виконавчої вертикалі організації, очолюваної Генеральним секретарем, кодифікацію норм щодо термінології, технічних і процесуальних аспектів такої діяльності, суттєвий вплив на її розвиток доктринальних за своїм характером документів. Загалом можна говорити про становлення протягом цього часу суттєвих елементів операційного миротворчого права у рамках права міжнародної безпеки на основі цілеспрямованої роботи Секретаріату ООН.

3. Ключовою в процесі *реформування нормативної бази миротворчості ООН* стала Доповідь Групи високого рівня з операцій на користь миру Генеральному секретарю ООН у 2000 р., відома як «Доповідь Брахімі» (A/55/305-S/2000/809, направлена ним ГА та РБ, прийнята до відома і розгляду ГА (Резолюція A/55/L.2 «Декларація тисячоліття ООН від 8 вересня 2000 р.»)⁷, РБ (Резолюція 1318 (2000)) та Генеральним секретарем (Доповідь про реалізацію доповіді Групи від 20 жовтня 2000 р., Резолюція ГА A/55/502))⁸.

Програма за своїм характером, «Доповідь Брахімі» вказувала на необхідність реформування відповідальних за миротворчу діяльність структур Секретаріату ООН, запровадження постійного бюджету миротворчості, передбачення заходів щодо швидкого розгортання військ, мінімальних вимог до військ держав-контрибуторів щодо оснащення та їх регулярної інспекції з боку ООН, створення бази постійного кадрового резерву (військових і поліцейських офіцерів, експертів, яких може бути задіяно в миротворчих операціях). Цей документ проголошував нові принципи ухвалення рішень щодо проведення миротворчих операцій⁹.

«Загальна доктрина» 2008 р. деталізувала процедурні особливості ухвалення рішень РБ у сфері миротворчості, кодифікувала критерії ухвалення таких рішень, запропонувала механізми їх імплементації та інтеграції зусиль і повноважень виконавчих структур ООН у цьому процесі, визначила стадії проведення миротворчих операцій, критерії оцінки їх завершеності, основні поняття миротворчості¹⁰.

Найновішою ініціативою щодо реформування нормативних засад миротворчої діяльності ООН є Декларація щодо спільних зобов'язань щодо миротворчих операцій ООН, яку Генеральний секретар 16 серпня 2018 р. після консультацій з державами і міжнародними організаціями запропонував до обговорення державам – членам ООН та міжнародним організаціям¹¹. Її було розглянуто 25 вересня на Зборах високого рівня держав-членів і на сьогодні підтримано вже 150 державами, а також ЄС, НАТО, АС, Міжнародною організацією франкомовних країн¹². Вона має всі перспективи набути нормативного характеру через схвалення резолюцією ГА. За змістом цей документ, на нашу думку, просуває ідеї обмеження кількості миротворчих операцій, пропонуючи натомість пошуки інших можливостей політичного врегулювання конфліктів, у тому числі на національному та регіональному рівнях, а також вужчих і чіткіших мандатів миротворчих операцій.

У доповіді Генерального секретаря «Мирне будівництво і збереження миру» 2018 р., прийнятій до відома ГА і РБ, так само пропонується зорієнтувати діяльність ООН на превентивні заходи й збереження миру, тісніше ув'язати компонент миру і безпеки з компонентами розвитку і прав людини, розробляти регіональні стратегії й підходи та рамкові регіональні програми мирного будівництва і збереження миру, децентралізувати процес ухвалення рішень щодо миротворчості, скоротити кількість миротворчих операцій¹³.

4. Протягом цього періоду було обгрунтовано особливу роль доктринальних документів, що створюються виконавчою вертикаллю ООН. Як зазначалося у «Загальній доктрині» 2008 р., протягом останніх 60 років «проведення миротворчих операцій ООН керувалося загалом неписаним корпусом принципів»¹⁴. Звичайно, це є перебільшенням, але вказує на існування важливої проблеми, вирішити яку були покликані доктринальні розробки. Ще раніше серед таких розробок, що набули нормативного значення, був, зокрема, «Порядок денний для миру» 1992 р. разом із похідними від нього документами.

У Стратегії реформ «Мирні операції – 2010», викладеній у доповіді Генерального секретаря 24 лютого 2006 р. (A/60/696), розвиток доктрини миротворчості було проголошено однією з п'яти ключових сфер реформування (поряд із персоналом, партнерством, ресурсами, організаційними питаннями). Зокрема, документ проголошує необхідним чітко визначити доктринально, «те, що миротворчість може робити, і, що так само важливо, що вона не може робити», «встановити стандарти для миротворчих місій та сформулювати керівництво щодо того, як досягти цих стандартів». Значення доктринальних документів полягає у «встановленні прийнятої та перевіреної практики, що формує основи для спрямування персоналу в його функціях і відповідальностях». Розробником доктрини має виступати Департамент з миротворчих операцій, бажано у співпраці з іншими структурами Секретаріату ООН¹⁵.

«Загальна доктрина» («Доктрина Кепстоуна») 2008 р. визначила доктрину в контексті правового забезпечення миротворчої діяльності ООН як «корпус інституційного керівництва в його розвитку, що надає підтримку і вказівки персоналу»¹⁶. Сама ця доктрина, що формально є внутрішнім документом Департаменту миротворчих операцій та Департаменту польової підтримки ООН, є надзвичайно масштабною за обсягом і докладною кодифікацією, що охоплює не лише суто операційні, технічні терміни, стандарти та інструкції, а й загальні питання теорії та практики миротворчості, виконує роль рамкової миротворчої доктрини ООН. Вона складається з керівних документів («Миротворчі операції ООН. Принципи і керівництво» та «Довідник щодо багатомірних миротворчих операцій ООН»), що, власне, становлять «Доктрину Кепстоуна» та підпорядкованих і відповідних їм п'яти серій документів: «Підтримка операцій Центральними установами», «Керування та інтеграція операцій», «Багатомірні операції», «Підтримка польових операцій», «Керування та адміністрування штабів».

Отже, розділ VI Статуту ООН передбачає активну участь цієї організації у мирному врегулюванні міжнародних спорів, у тому числі залишаючи за РБ повноваження сприяти сторонам спору в досягненні згоди та вибір заходів в умовах, коли сторони цієї згоди досягнути не можуть. Водночас Статут ООН і конкретно ст. 42, що входить до розділу VII «Дії щодо загрози миру, порушень миру та актів агресії», передбачає використання збройних сил держав – членів ООН для підтримки або відновлення міжнародного миру й безпеки. Такі операції можуть передбачати, зокрема, демонстрації сили і блокаду, але їх перелік у статті є відкритим. Згідно зі ст. 50 такі дії мають примусовий характер і можуть бути спрямовані проти конкретної держави, що є порушницею міжнародного миру та безпеки. Окрім того, розділ VIII Статуту ООН передбачає можливість здійснення таких примусових дій регіональними організаціями із санкції РБ ООН. Таким чином, Статут ООН створює основи для здійснення цією організацією чи з її санкції миротворчої діяльності, зокрема й миротворчих операцій.

Нормативне забезпечення миротворчої діяльності ООН є багатоскладовим, визначається різними за походженням і характером документами, серед яких, окрім Статуту ООН, які можна об'єднати в такі групи: міжнародно-правові інструменти, до яких апелюють акти ООН; ратифіковані державами – членами конвенції ООН; акти Генеральної Асамблеї; резолюції Ради Безпеки загального характеру, а також резолюції щодо конкретних конфліктів, що містять мандати миротворчих операцій, зміни до мандатів, рішення щодо припинення операцій, передання операцій іншим організаціям чи прийняття операцій від інших організацій; спільні резолюції Генеральної Асамблеї та Ради Безпеки ООН; доповіді, заяви, повідомлення Генерального секретаря Раді Безпеки чи Генеральній Асамблеї, схвалені чи прийняті до відома одним із цих органів чи ними обома; результати наукових чи аналітичних досліджень, що були здійснені на замовлення керівних органів ООН, а потім прийняті до відома або до відома і розгляду Генеральною Асамблеєю, Радою Безпеки, Генеральним секретарем, двома з цих органів чи всіма ними; угоди ООН у сфері здійснення миротворчої діяльності з іншими міжнародними організаціями, а також односторонні акти міжнародних організацій щодо співробітництва з ООН, визнані останньою; директиви та керівництва Генерального секретаря ООН; офіційні документи Се-

кретаріату ООН та його підрозділів; неофіційні документи Секретаріату ООН та його підрозділів. Складність останньої групи полягає в тому, що відповідні документи формально мають доктринальний характер, але використовуються як нормативні.

Можна відзначити становлення протягом двох останніх десятиліть операційного міжнародного права в рамках права міжнародної безпеки насамперед на основі офіційних та неофіційних документів Секретаріату ООН. При цьому особливу роль у цьому процесі відіграють доктринальні документи, що визначають інституційне керівництво діяльності та загальне бачення операцій ООН.

Протягом цього часу відбувається стрімке реформування миротворчої діяльності ООН, що виявляється в упорядкуванні її організаційного та фінансового аспектів, стандартизації підходів і процедур. Нові ініціативи виконавчої вертикалі цієї організації спрямовані насамперед на зменшення кількості миротворчих операцій, поділ відповідальності з регіональними організаціями, пошуки нових підходів до політичного врегулювання внутрішніх та транснаціональних конфліктів на національному рівні, попередження конфліктів шляхом забезпечення сталого соціально-економічного розвитку держав, розробку стратегії регіональних дій та децентралізації ухвалення рішень у межах системи ООН.

1. Білоцький С. Д. Міжнародно-правове регулювання співробітництва регіональних організацій колективної безпеки з ООН (на прикладі миротворчих операцій НАТО в Південно-Східній Європі) : автореф. ... канд. юрид. наук. Київ, 2008. С. 8. **2. Шелудченко А, Волошин М.** Діяльність ООН з підтримання міжнародного миру і безпеки // Правові системи. 2016. № 1/2. С. 87–88. **3. Білоцький С. Д.** Назв. праця. С. 8; *Шелудченко А, Волошин М.* Назв. праця. С. 88. **4. Шелудченко А., Волошин М.** Назв. праця. С. 85–86; *Білоцький С. Д.* Назв. праця. С. 13. **5. Резолюция** от 29 мая 1948 года № 50 (1948). URL : [https://undocs.org/ru/S/RES/50\(1948\)](https://undocs.org/ru/S/RES/50(1948)). **6. Білоцький С. Д.** Назв. праця. С. 8. **7. Декларация** тысячелетия ООН. Резолюция A/55/L.2, принятая Генеральной Ассамблеей 8 сентября 2000 г. URL: <https://www.unfpa.org/sites/default/files/event-pdf/rus.pdf>. **8. Доклад** Генерального секретаря об осуществлении доклада Группы по операциям ООН в пользу мира. Резолюция Генеральной Ассамблеи A/55/502 от 20 октября 2000 г. URL : http://dag.un.org/bitstream/handle/11176/152386/A_55_502-RU.pdf?sequence=5&isAllowed=y. **9. Доклад** Группы по операциям ООН в пользу мира. URL : A/55/305-S/2000/809 <https://undocs.org/ru/A/55/305>. **10. United Nations Peacekeeping Operations. Principles and Guidelines.** United Nations, 2008. URL : https://peacekeeping.un.org/sites/default/files/peacekeeping/en/capstone_eng.pdf. **11. Declaration of Shared Commitments on UN Peacekeeping Operations.** URL : <https://peacekeeping.un.org/sites/default/files/dpko-dfs-declaration-shared-commitments-unpeacekeeping-1812605e.pdf>. **12. Action for htacekeeping (A4P).** URL : <https://peacekeeping.un.org/en/action-for-peacekeeping-a4p>. **13. Миротворчество и сохранение мира.** Доклад Генерального секретаря. Представлен Генеральной Ассамблее и Совету Безопасности ООН A/72/707-S/2018/43 от 18 января 2018 г. URL : <https://undocs.org/ru/A/72/707-S/2018/43>. **14. United Nations Peacekeeping Operations...** P. 8. **15. Peace operations 2010” reform strategy** (excerpts from the report of the Secretary-General). URL : <https://peacekeeping.un.org/sites/default/files/peacekeeping/en/po2010.pdf>. **16. United Nations Peacekeeping Operations...** P. 95.

References

1. Bilotskyi S. D. Mizhnarodno-pravove rehuliuвання spivrobotnytstva rehionalnykh orhanizatsii kolektyvnoi bezpeky z OON (na prykladі myrotvorchykh operatsii NATO v

Pivdenno-Skhidnii Evropi). Avtoref. ... kand. yuryd. nauk. Kyiv, 2008. 2. Sheludchenkova A, Voloshyn M. Diialnist OON z pidtrymannia mizhnarodnoho myru i bezpeky // Pravovi systemy. 2016. № 1/2. 3. Rezoliutsiya ot 29 maia 1948 hoda № 50 (1948). URL : [https://undocs.org/ru/S/RES/50\(1948\)](https://undocs.org/ru/S/RES/50(1948)). 4. Deklaratsiya tyisyacheletiia OON. Rezolyutsiya A/55/L.2, prinyataya Generalnoy Assambleey 8 sentyabrya 2000 g. URL: <https://www.unfpa.org/sites/default/files/event-pdf/rus.pdf>. 5. Doklad Generalnogo sekretarya ob osuschestvlenii doklada Gruppyi po operatsiyam OON v polzu mira. Rezolyutsiya Generalnoy Assamblei A/55/502 ot 20 oktyabrya 2000 g. URL: http://dag.un.org/bitstream/handle/11176/152386/A_55_502-RU.pdf?sequence=5&isAllowed=y. 6. Doklad Gruppy po operatsiyam OON v polzu mira. URL: <https://undocs.org/ru/A/55/305>. 7. United Nations Peacekeeping Operations. Principles and Guidelines. United Nations, 2008. URL : https://peacekeeping.un.org/sites/default/files/peacekeeping/en/capstone_eng.pdf. 8. Declaration of Shared Commitments on UN Peacekeeping Operations. URL : <https://peacekeeping.un.org/sites/default/files/dpko-dfs-declaration-shared-commitments-unpeacekeeping-1812605e.pdf>. 9. Action for peacekeeping (A4P). URL: <https://peacekeeping.un.org/en/action-for-peacekeeping-a4p>. 10. Mirotroitelstvo i sohranenie mira. Doklad Generalnogo sekretarya. Predstavlen Generalnoy Assamblee i Sovetu Bezopasnosti OON A/72/707-S/2018/43 ot 18 yanvarya 2018 g. URL: <https://undocs.org/ru/A/72/707-S/2018/43>. 11. "Peace operations 2010" reform strategy (excerpts from the report of the Secretary-General). URL: <https://peacekeeping.un.org/sites/default/files/peacekeeping/en/po2010.pdf>.

Kresin O.V. International law Regulation of UN Peacekeeping Activities

The article proposes the classification of types of normative acts regulating UN peacekeeping activities: the UN Charter; international legal instruments to which UN acts are appealed; UN conventions ratified by member states; Acts of the General Assembly; Security Council resolutions; joint resolutions of the General Assembly and the UN Security Council; reports, statements, communications from the Secretary-General to the Security Council or to the General Assembly, approved or taken into account by one of these bodies or both; the results of analytical studies carried out at the request of the governing bodies of the United Nations and then taken into account and for consideration by the General Assembly, the Security Council, the Secretary-General, two of these bodies or all of them; UN agreements on peacekeeping activities with other international organizations, as well as unilateral acts of international organizations regarding cooperation with the UN, recognized by the last; directives and guidelines of the UN Secretary-General; official documents of the UN Secretariat and its departments; unofficial documents of the UN Secretariat and its departments. The complexity of the latter group is that the documents are formally doctrinal, but are used as normative.

The establishment of the operational international law in the framework of the international security law, in the first place on the basis of official and unofficial documents of the UN Secretariat, for the last two decades is argued. The analysis of the UN peacekeeping reform, which manifests itself in the reorganization of its organizational and financial aspects, standardization of approaches and procedures is presented.

Key words: *peacekeeping, United Nations, peacekeeping operation, aggression.*

DOI: 10.33663/0869-2491-2019-30-383-391